
Dør anestesileger tidligere enn forventet?

AKTUELT

OLAF GJERLØW AASLAND

Legeforeningens forskningsinstitutt

Dødeligheten for anesthesiologer er ikke signifikant forskjellig fra andre spesialister, slik Dagens Medisin hevder i et oppslag 31. august 2000.

I artikkelen skriver journalistene at «anestesileger dør gjennomsnittlig 14 år før sine andre spesialistkolleger» (1). Bakgrunnen for at dette spørsmålet har kommet opp er noen

foreløpige resultater fra en svensk undersøkelse over dødelighet i forskjellige medisinske spesialiteter som ble presentert 24. august på årsmøtet til Förening för anesthesiologi och intensivvård, av anesthesiolog Torsten Grodh og epidemiolog Kurt Svärdsudd, begge fra universitetet i Uppsala.

De har fulgt 26 086 svenske spesialister fra 1. januar 1993 til 31. desember 1999. I denne perioden var det 893 som døde, og det ble generert til sammen 179 300 legeår. Hver enkelt spesialitet er sammenliknet med de andre, og forskerne fant at dødeligheten for anesthesiologer var 43 % høyere enn for de øvrige ($p < 0,03$). De fant også at pediatere hadde en signifikant lavere dødelighet.

Det norske legeregisteret har fått så god kvalitet at det er mulig å gjøre tilsvarende undersøkelser som svenskene har gjort. Fra slutten av 1980-årene har vi opplysninger om hvilke leger som er døde og når de døde. Det er imidlertid ikke riktig å sammenlikne dødelighet mellom spesialiteter ved hjelp av variansanalyse på alder ved død, slik det er gjort i det nevnte oppslaget i Dagens Medisin.

I september 2000 var det registrert 9 641 legespesialister med bopel i Norge, og 698 legespesialister som var døde i tiden 1987 til august 2000, til sammen 10 339. For 9 943 av disse har vi opplysninger om tidspunkt for autorisasjon, og når vi summerer antall år fra autorisasjon til død eller til 2000 utgjør det for disse 9 943 spesialistene til sammen 230 907 legeår. 14 av de døde spesialistene var anesthesiologer.

En overlevelsesanalyse (Cox-regresjon) der eksponeringstiden settes til tiden fra autorisasjon til død, eller til år 2000 for de som ikke er døde, kontrollerer for kjønn, viser at dødeligheten (hazardraten for å dø) for anestesiloger ikke er signifikant forskjellig fra andre spesialister ($p = 0,8$). Det er heller ingen forskjell mellom pediatere og andre spesialister, eller mellom mannlige og kvinnelige spesialister. Dødeligheten etter 30 års virke som lege er estimert til 92 per 100 000 per år.

LITTERATUR

1. Dommerud T, Nilsen L. Anestesileger dør tidlig. Dagens Medisin 31.8.2000.

Publisert: 10. oktober 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. mars 2026.